

RICARD PÉREZ CASADO

A la tardor, eleccions

Eleccions sobrevingudes a Madrid, on la dreta del PP ha volgut, i ha aconseguit amb la col·laboració de personatges sinistres del PSOE, desplaçar els resultats del 25 de maig. Per ara, que la majoria de canvi i progrés és l'opció de la ciutadania madrilenya. I eleccions previstes a Catalunya, on la possibilitat de canvi de cicle s'accentua amb el pas dels dies.

Són dues eleccions clau, ben diferents, i que anuncien la possibilitat més certa d'un canvi a tot l'estat al 2004. Dels resultats depèn la supervivència d'un model que fa que en els darrers anys s'haja produït una curiositat política en l'escala europea: el partit que governa l'estat no ha aconseguit governar la major part

de les autonomies que el componen, almenys les de pes demogràfic o econòmic i social més significatiu. Ni Andalusia, ni Catalunya, ni el País Basc, ni Extremadura, ni Castella – la Manxa, i ara ni l'Aragó, ni Astúries... La qual cosa provoca no poca sorpresa respecte de la contundència de les posicions, dogmàtiques i intransigents, dels nostres *neoccons*, que, a més, ací són també neocentralistes.

La ratificació de l'electorat madrileny de l'opció majoritària d'esquerra és clau per posar al descobert la manera de governar de la dreta més rapaç possible de tot l'estat. I pot premetre allò del retorn de la fugida de Madrid, en encertada versió maragalliana. És a dir, l'oportunitat de refer les relacions i el diàleg entre les parts de l'estat més enllà de les imposicions del més feréstec dels centralismes, que ha convertit els ciutadans madrilenys en víctimes de la cobdícia d'un al·livi de polítics i empresaris sense cap mena d'escrúpol.

I això preocupa el PP i Aznar. Amb raó. Com li preocupa encara més la proposta maragalliana i del PSC en el sentit d'un canvi de progrés, per a més benestar, més educació, més serveis per a la ciutadania de Catalunya, i alhora una incidència real sobre el model de l'estat i el seu funcionament per als propers anys. La violència de la resposta d'Aznar, que encara creixerà de to en les properes setmanes, posa de relleu aquesta preocupació alhora que l'encert de la formulació. El desdeny primer ha passat a l'amenaça amb les flames de l'infern. I els acòlits valencians, subalterns, escindits en les successions, han encès l'encenall efímer dels seus espectres més violents. És a dir, estem davant d'unes opcions cada dia més clares: el camí cap a una Espanya plural, com ho és en la realitat, o el retrocés al sucursalisme centralista.

En definitiva, proposar l'Euram, o el nom que es vulga, no deixa de ser elevar a proposta política una realitat històrica, social, econòmica, cultural que ens ha donat els millors resul-

“Estem davant d'unes opcions cada dia més clares: el camí cap a una Espanya plural, com ho és en la realitat, o el retrocés al sucursalisme centralista. Proposar l'Euram no deixa de ser elevar a proposta política una realitat històrica, social, econòmica i cultural”

tats al llarg de la història, i que pot contribuir de manera decisiva a fer normal un estat que alguns, el PP i la clientela sucursal, s'entesten a ignorar malgrat els canvis produïts entre el 1978 i el present, i que potser, en el marc econòmic i social, ja venien de molt abans.

Des del punt de vista de les relacions econòmiques, de les relacions de mobilitat i accessibilitat, no hi ha cap mena de dubte que tenim interessos comuns. I com he dit en alguna ocasió, això no significa l'absència de competència, natural en un marc de llibertats i de mercat.

Competència, però, que pot ser cooperativa, i en tot cas de convergència real en objectius com les infraestructures bà-

siques o les relacions culturals i polítiques.

El model d'estat i el seu funcionament ha de ser revisat, a partir dels mateixos mecanismes que té previst l'ordenament constitucional i els estatuts d'autonomia. Negar-se és dir que no a la realitat que ha anat desenvolupant-se els darrers 25 anys.

El PSOE, des del seu 35è congrés, com el PSPV, en el seu 9è congrés, n'han proposat el camí. El resultat de les eleccions catalanes de la tardor, amb el triomf del PSC i Maragall, juntament amb el mapa que descrivia al començament, poden donar un tomb de modernitat, a l'entrada del segle, per a tots nosaltres, i per al conjunt d'Espanya. Fins i tot, en termes interns, del partit dels socialistes a tot l'estat. Per això, també, per a qui escriu i signa, l'interès addicional i substantiu del canvi a Catalunya.

Finalment, davant de l'opció atlàntica d'Aznar, amb els seus compromisos exorbitants d'intervencions i ocupacions militars, el canvi que pot significar Catalunya ens condueix, a tots plegats, a més Europa. La recuperació de Madrid el podria fer retornar a una senda comuna, que és la que ens interessa a tots, on és possible la solidaritat des de la diferència de la realitat, i on els interessos realment comuns ens ajuden a millorar una presència activa a les institucions europees, i a contribuir en una política de pau i seguretat europees, ara amenaçades per la fugida americana d'Aznar i d'algun soci seu tan poc recomanable com Berlusconi. Amb major raó, encara i en fi, si com és de preveure els escenaris internacionals s'enfosquiran per la conflictivitat bèl·lica desplegada i pels núvols de recessió econòmica que ens amenacen.

Si tota elecció és important, les de la tardor, i en especial la de Catalunya, és crucial per a tots.

Ricard Pérez Casado és doctor en història i diputat socialista per València